

Pidä Saaristo Siistinä ry:n toimintasuunnitelma 2022

1. Pidä Saaristo Siistinä ry lyhyesti

Pidä Saaristo Siistinä ry on valtakunnallinen ympäristöjärjestö, joka edistää konkreettisin teoin meri- ja järviluonnon hyvinvointia. PSS ry:n tavoitteena on luoda edellytykset kestäväälle vesillä liikkumiselle ja luoda yksilölle mahdollisuudet toimia ympäristön kannalta oikein ja vastuullisesti.

PSS ry vaikuttaa myönteisesti vesistöjen tilaan myös monipuolisella tutkimus- ja ympäristökasvatustoiminnalla. Ympäristökasvatuksella haluamme saada aikaan muutosta käyttäytymisessä. Haluamme vastuullisen ja ympäristöhuomioivien tekojen ja toimintatapojen olevan luonnollinen osa vesistömatkailua. Kansallisella ja kansainvälisellä hanke- ja projektitoiminnalla tuotamme ympäristötietoa ja paneudumme vesistöjen ja vesistöretkeilyn ympäristökysymyksiin.

PSS ry:n toiminnan painopisteet:

- konkreettinen ympäristöhuoltotyö saaristossa ja järvillä
- ympäristöviestintä
- ympäristöprojektit

Missio

PSS ry edistää Suomen vesistöjen puhtautta, viihtyisyyttä ja turvallisuutta. Haluamme, että tulevaisuudessakin voidaan vesistöjen äärellä nauttia, virkistyä ja voimaantua.

Arvot

Ratkaisukeskeinen – Missä toimintaympäristössämme on ongelma, siihen etsimme ratkaisuja.

Ajassa oleva – Seuraamme aikaamme ja haluamme olla kehityksen eturintamassa.

Avoin – Toimimme mahdollisimman läpinäkyvästi.

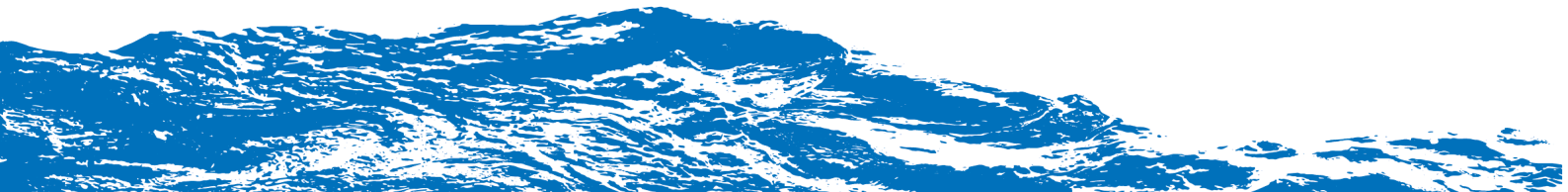
Ennaltaehkäisevä – Työmme kautta ehkäisemme ympäristöhaittojen eskaloitumista.

Vastuullinen – Toimintamme kulmakivenä on vastuu toimintaympäristöstämme, työntekijöistämme sekä yhteistyökumppaneistamme ja tukijoistamme.

Välttämätön – Toimintamme on Suomen vesistöjen hyvinvoinnille välttämätöntä.

1.2 Hallinto

PSS ry:n päätoimipiste on Turussa ja Järvi-Suomen aluetoimisto sijaitsee Savonlinnassa. PSS ry:n työtä ohjaa vuosikokouksen valitsema hallitus, jonka päätösten toteuttamisesta vastaa toiminnanjohtaja. Toiminnanjohtaja vastaa henkilökunnasta, taloudesta sekä hallinnosta.

Yhdistyksen vuosikokous pidetään huhtikuun loppuun mennessä. Vuonna 2020 yhdistyksen sääntöihin tehtiin muutos, jonka mukaan vuosikokoukseen voi osallistua myös etäyhteyksillä. Kokouksesta ilmoitetaan yhdistyksen koti- ja kokouspaikkakunnan päivälehdessä sekä lisäksi verkkosivuilla, jäsenlehdessä ja sosiaalisessa mediassa. Hallitus kokoontuu vuoden aikana vähintään neljä kertaa. Noudatamme hyvän hallintotavan periaatteita.

1.3. Henkilöstö

Pidä Saaristo Siistinä ry:ssä työskentelee toimistohenkilökuntaa ja alushenkilöstöä. Kohtelemme henkilöstöämme tasapuolisesti ja reilusti. Panostamme työhyvinvointiin ja työssä viihtyvyyteen. Tuemme henkilöstöämme kouluttautumista ja kehittymistä työssään. Henkilöstöllä on laajat työterveyspalvelut sekä kulttuuri- ja liikuntaetu. Henkilöstölle järjestetään kaksi kertaa vuosittain kehityskeskustelut ja vuosittainen työhyvinvointikysely.

1.4 Pääteemat vuodelle 2021

Kalusto kuntoon Pohjanlahti

- Pohjanlahden huoltoalus M/S Roope-Botnia on korvattava lähivuosina uudella aluksella. Vuonna 2022 käynnistetään varainhankinta ja vaikuttamistyö alueella rahoituksen keräämiseksi. Tätä työtä tekemään on jo palkattu osa-aikainen työntekijä. Uuden huoltoaluksen hankinta on välttämätöntä ympäristöhuoltotyön jatkumiselle alueella.

Ympäristökasvatus

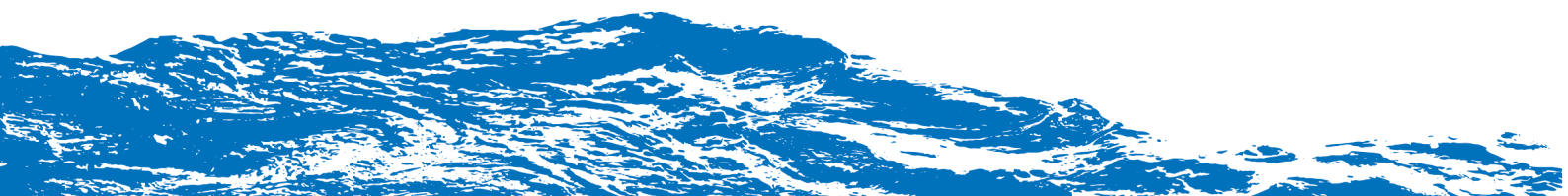
- Panostamme lasten ja nuorten ympäristökasvatukseen Siisti Biitsi - kummikouluohjelmamme kautta. Markkinoimme voimakkaasti Siisti Biitsi -sovellusta saadaksemme kattavaa dataa Suomen rantojen roskien laadusta ja määrästä. Tuotamme satamiin yhteistä ympäristömateriaalia Suomen Purjehdus ja Veneily ry:n kanssa. Kehitämme ympäristöneuvontaa ja -kasvatusta sosiaalisen median kanavissa.

Pidämme henkilöstöstämme huolta

- Haluamme, että henkilöstöllämme on hyvä yhdessä tekemisen meininki ja luottamus kollegoihin ja esihenkilöihin. Kirkastamme henkilöstöemme vastuualueet ja toimenkuvat ja kehitämme varahenkilöjärjestelmää esimerkiksi alustyöskentelyssä. Kartoitamme koulutustarpeita ja pidämme työhyvinvoinnista ja -turvallisuudesta huolta.

Kohtaamiset ja asiakkuuksien hallinta

- Uusimme vuonna 2022 asiakkuuksienhallinta- eli CRM-järjestelmämme. Tämä helpottaa eri kohderyhmille viestimistä ja uusien toiminnastamme kiinnostuneiden tahojen tavoittamista. CRM-järjestelmän avulla voimme kehittää asiakaspolkua ja kohtaamisia kanssamme. Samalla voimme uudistaa jäsenmuotoja, kuten lanseerata esimerkiksi perhejäsenyyden.

Projektiavaukset Järvi-Suomeen

- Järvi-Suomen alueen toiminnan kehittämiseen panostetaan nyt, kun aluskalustomme on saatu kuntoon. Tiivistämme yhteydenpitoa alueen tärkeimpiin toimijoihin ja sekä vanhoihin että uusiin yhteistyökumppaneihin. Erityisesti alueen rapistumaan päässyt retkisatamaverkosto olisi pyrittävä kunnostamaan mahdollisimman nopeasti. Siinä pystymme tarjoamaan osaamistamme kunnille ja kaupungeille.

2. Ympäristöhuoltotyö

PSS ry:n ympäristöhuoltotyö on konkreettista työtä saaristossa ja järvillä. Monipuoliseen työhön kuuluu noin 200 Roope-palvelupisteen huolto ja ylläpito. Roope-pisteissä PSS ry tarjoaa vesilläliikkujille palveluita, jotka edistävät kestävä ja vastuullista vesistömatkailua. Palveluihin kuuluu muun muassa jätepisteitä, astianpesupaikkoja, kelluvia käymäläjätteen imutyhjennysasemia, tulipaikkoja, laitureita ja rantautumispaikkoja sekä saunoja. Roope-palvelut edesauttavat vesiympäristömme puhtautta ja roskattomuutta sekä vähentävät rehevöitymistä. Roope-palvelupisteet on sijoitettu vesistömatkailun kannalta keskeisiin kohteisiin 1970-luvun alusta lähtien.

PSS ry:n ympäristöhuollon toiminta-alueet ovat Saaristomeri, Pohjanlahti, Itäinen Suomenlahti, Pirkanmaa, Saimaa ja Päijänne.

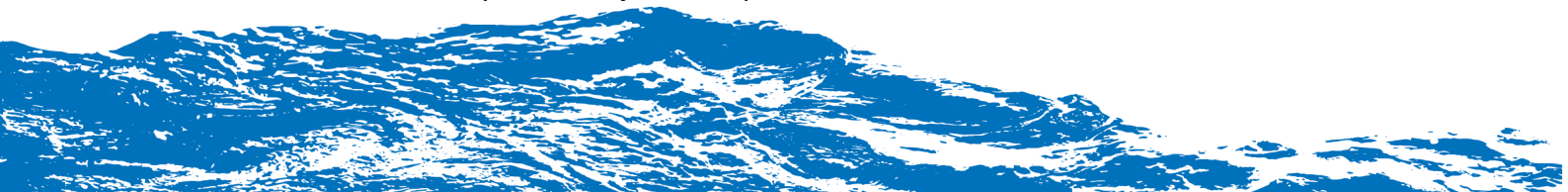
2.1 Saaristomeri

PSS ry:n Saaristomeren toiminta-alueella on 37 Roope-pistettä ja 13 kelluvaa imutyhjennysasemaa. Jätepisteissä kerätään polttokelpoista jätettä, metallia, lasia sekä vaihtelevasti paperia, muovia ja biojätettä. Kaikki jätepisteet ovat yhteisiä Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n (LSJH) kanssa ja niitä käyttävät veneilijöiden ja retkeilijöiden lisäksi myös saarten vakituiset ja vapaa-ajan asukkaat. Muita palveluita Roope-pisteissä ovat kuivakäymälät, muutamat astianpesupaikat sekä jäsens sauna ja grillikatos Trunsössä. Alueen huoltoalus on M/S Roope ja sen kotisatama sijaitsee kaudesta 2022 alkaen toiminta-alueen sydämessä Kältingen kalasatamassa Nauvossa.

Toiminta-alueen jätemäärät ovat erittäin suuret, ja alueen kehittämisessä tähdätäänkin jätteen kuljetuksen optimointiin ja siihen, että myös saarikohteissa voitaisiin tehokkaasti lajitella eri jättejakeita. Kuivakäymälöiden käyttöaste on korkea lomakuukausien aikana, ja PSS ry etsii aktiivisesti ratkaisuja kapasiteetin parantamiseen sekä käymäläjätteen kompostoinnin tehostamiseen syntypaikalla. Myös veneiden käymäläjätevesiä syntyy alueella huomattavan paljon ja PSS ry:n lakisääteisiä palveluja täydentävät imutyhjennysasemat ovat Saaristomeren ravinnekuorman vähentämisen kannalta erittäin tärkeitä.

Saaristomeren alueen päätavoitteet vuodelle 2022

- Jatkamme ja kehitämme muovinkeräystä yhteistyössä LSJH:n kanssa.
- Jatkamme kuivakäymälöiden jatkokompostointimahdollisuuksien kehittämistä kohteissa.

- Vaihdamme vanhoja kuivakäymäläastioita uudempiin ja paremmin toimiviin.
- Selvitämme uusia sijoituskohteita kelluille septilaitteille ja kunnostamme kolme rikkoutunutta laitetta.
- Yhdistyksen omistaman Nuottatuvan vuokraustoiminta Trunsössä jatkuu entisellään. Saaren luontopolkua kunnostetaan ja Nuottatuvan kuivakäymälä uusitaan vastaamaan paremmin mökin kasvanutta käyttöastetta.
- Kesällä järjestämme LSJH:n kanssa erilliskeräyksen, jossa otetaan veloituksesta vastaan muun muassa metalli- ja sähkö- ja elektroniikkaromua sekä vaarallisia jätteitä ja maksusta rakennusjätettä. Käytöstä poistettujen veneiden keräys toteutetaan todennäköisesti.
- M/S Roopen kotisatama on muuttanut Nauvon Kåldingen kalasatamaan. Kehitämme varikkoaluetta vastaamaan toimintamme tarpeisiin ja lisäämme septijäteveden vastaanottokapasiteetti maissa. Lisäämme myös muun hyötyjätteen vastaanottokapasiteettia maissa ja optimoimme maantiekuljetuslogistiikkaa.
- Selvitämme aurinkoenergian hyödyntämismahdollisuuksia sekä M/S Roopella että kotisatamassa Kåldingessa ja myös Trunsön saaritukikokohdassa
- Kehitämme alushenkilöstön varamiesjärjestelmää.
- Tutkimme mahdollisuuksia septilietteen käsittelyyn mahdollisimman lähellä syntypistettä.

2.2 Pohjanlahti

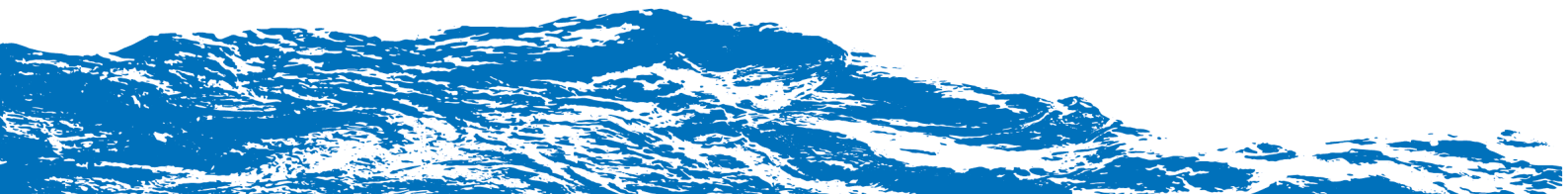
Pohjanlahden toiminta-alue ulottuu Perämeren pohjukassa sijaitsevasta lin Röytästä Kristiinankaupunkiin. Huollettavia Roope-pisteitä alueella on 30 sekä yksi kelluva imutyhjennusasema. Alueen huoltoalus on M/S Roope-Botnia, joka kaudella 2022 korvataan osittain Roope-Saimaa II -huoltoaluksella. Lisäksi erilliset huoltohenkilöt hoitavat Roope-palvelupisteet Kristiinankaupungissa, Gåshällanissa, Maksamaalla, Uudessakaarlepyyssä ja lin Röytässä.

Päätavoitteemme vuodelle 2022

- Pohjatyö huoltoalus M/S Roope-Botnian korvaamisella uudella aluksella jatkuu.
- Selvitämme aurinkoenergian hyödyntämistä aluksella.
- Paikallinen osa-aikainen aluekoordinaattori ryhtyy kehittämään toiminta-aluetta, veneseurayhteistyötä ja varainhankintaa.
- Jatkamme muovin ja biojätteen keräystä yhteistyössä Stormossenin ja Ekoroskin kanssa.
- Kehitämme alushenkilöstön varamiesjärjestelmää.
- Kesällä toteutetaan romunkeräys yhdessä Stormossenin kanssa.
- Jatketaan Lars Björkaskärin lankongin kunnostusta sekä muiden kohteiden kunnostusta (mm. Valassaarten roskakatos ja Rummelgrundet)
- Kehitetään Tankarin huussijätteen käsittelyä.

2.3 Saimaan ja Päijänteen toiminta-alueet

Saimaalla ja Päijänteellä PSS ry ylläpitää pääosin Saimaan Virkistysalueyhdistyksen, Etelä-Karjalan virkistysaluesäätiön ja Päijänteen virkistysalueyhdistyksen sekä kuntien omistamia retkisatamia.

Huollettavia kohteita alueilla on yhteensä noin 140. PSS ry:n työ retkisatamissa on monipuolista. Yhdistys vastaa retkisatamien rakenteiden korjauksista ja uudisrakentamisesta, jätehuollosta, kuivakäymälöistä, saunojen huollosta, yleisvalvonnasta ja osassa satamia myös polttopuuhuollosta.

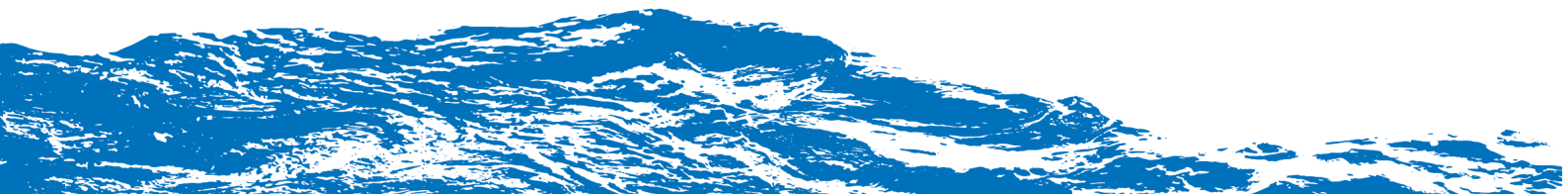
Saimaan toiminta-alueen suururakka, huoltoaluskaluston uusiminen, saatiin valmiiksi vuonna 2021, kun alueen pääalus M/S Roope-Saimaa valmistui. Tätä pienempi alus M/S Roope-Saimaa II valmistui edellisvuonna. Saimaan uusi alus mahdollistaa ympäristöhuoltotoiminnan kehittämisen alueella. Uuden aluksen myötä töitä tullaan tekemään vuonna 2022 entistä kustannustehokkaammin. Päijänteen huoltoalus on M/S Roopetar. Kuntien, kaupunkien, virkistysalueyhdistysten ja -säätiön kanssa tehtyä yhteistyötä jatketaan laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.

Alueviestinnän lisääminen ja kehittäminen ovat vuoden 2022 pääpainopisteitä Järvi-Suomessa. Pidä Saaristo Siistinä ry palkkasi 2021 alueelle viestintäkoordinaattorin, jonka tehtävä vakinaistettiin loppuvuodesta. Alueviestinnällä lisätään tietoa PSS ry:n roolista vaikuttavana toimijana vesistömatkailun edistämisessä, yhdistyksen toiminnasta ja projekteista, tuetaan jäsen- ja varainhankintaa ja kannustetaan ympäristövastuulliseen vesilläliikkumiseen. Siisti Biitsin jalansijaa Järvi-Suomessa vahvistetaan.

Osana alueviestintää Järvi-Suomessa kehitetään ja tiivistetään veneseurayhteistyötä. Vuoden 2022 vierailaan veneseuroissa livetapaamisissa tai etänä. Järvillä sijaitseville satamille markkinoidaan Roope-satama-ohjelmaa. Järvi-Suomessa pyritään myös löytämään paikallisia yritysyhteistyökumppaneita.

Järvi-Suomen alueella vahvistetaan hanketoimintaa. **Paikallisia hankeideoita vuodelle 2022:**

- vuonna 2021 käynnistyneen Saimaan retkisatamien kunnostuksen ja perusparannuksen valmisteluhankkeen jälkeinen jatkohanke Puumalan, Mikkelin, Savonlinnan, Juvan ja Sulkavan kanssa. Jatkohankkeessa konkreettisesti kunnostetaan retkisatamia.
- kartoitetaan mahdollisuutta käynnistää hanke retkisatamien kuivakäymälöiden jälkikompostointiratkaisujen toteuttamiseksi Päijänteellä
- ”isännättömän” biojätekompostorin mallin suunnittelu ja pilotointi yhdessä esimerkiksi Aalto-yliopiston kanssa.
- selvitetään Pohjois-Karjalan veneilypalveluiden ja niiden kehittämistarpeiden tilannetta Joensuun ja Pielisen alueella
- etsitään hankemahdollisuuksia Järvi-Suomen huonokuntoisten kelluvien imutyhjennuslaitteiden uusimiseksi ja kartoitetaan uusien tarve
- vanhojen ja yhdistyksen historian kannalta tärkeiden valokuvien digitalisointi
- selvitetään mahdollisuutta osallistua Päijänteen vedenlaadun tutkimukseen esimerkiksi yhteistyössä Jyväskylän Yliopiston kanssa.

Saimaan alueen päätavoitteet vuonna 2022

- Puumalan kotisataman rantarakenteita kehitetään.
- Saimaa Geoparkin etenemistä seurataan ja pyritään yhteistyöhön vaikuttajatahojen kanssa.
- Saimaan retkisatamien kunnostuksen ja perusparannuksen valmisteluhankkeen jälkeinen jatkohanke Puumalan, Mikkelin, Savonlinnan, Juvan ja Sulkavan kanssa.
- Syys–lokakuussa saarimökkiläisten on mahdollista tilata huoltoaluksilta rakennusjätteiden yms. poiskuljetusta. Noudot ovat maksullisia.
- Saimaan Virkistysalueyhdistyksen omistaman Rokansaaren virkistysalueen mökkien vuokraus- ja huoltotoimintaa jatketaan edelleen yhdistyksemme toimesta. Mökkivuokrausten varausaika muuttuu viikkovuokraksi, kunnes varausjärjestelmä uusitaan sähköiseksi.

Päijänteen alueen päätavoitteet vuonna 2022

- Syys–lokakuussa saarimökkiläisten on mahdollista tilata huoltoaluksilta rakennusjätteiden yms. poiskuljetusta. Noudot ovat maksullisia.
- Selvitetään mahdollisuutta järjestää romujen erilliskeräyksiä Etelä-Päijänteellä.
- Säynäsalon kotisataman kehittämisessä seurataan satamapaikan kaavan valmistelua.
- Aloitetaan yhteistyökeskustelut koskien Laukaan kunnan retkisatamien huoltoa.

2.4 Pirkanmaa

Pirkanmaalla PSS ry ylläpitää veneilijöiden ja retkeilijöiden käyttöön tarkoitettuja kuivakäymälöitä. Alueella on myös yksi kelluva ja yksi kiinteä imutyhjennyslaite.

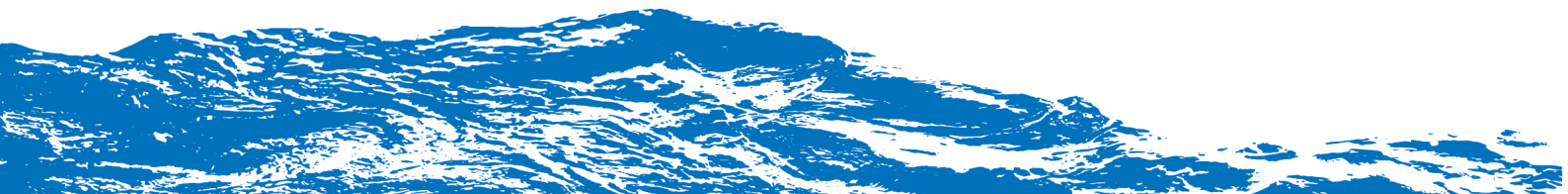
Pirkanmaan kohteita hoidetaan Roopesteri-huoltoveneellä ja alueella työskentelee osa-aikainen huoltohenkilö.

Pätavoitteemme vuodelle 2022

- Tiivistämme yhteistyötä veneseurojen kanssa.
- Kuivakäymälöiden huolto jatkuu ennallaan ja melojien palveluja pyritään kehittämään.
- Lisäämme yhteistyötä lähikuntien ja Tampereen kaupungin kanssa.
- Rakennamme muutaman uuden kuivakäymälän vesilläliikkujien käyttöön. Lisäksi kunnostamme vanhoja kuivakäymälöitä.

2.5 Itäinen Suomenlahti

PSS ry:llä on Itäisellä Suomenlahden toiminta-alueella neljä imutyhjennyslaitetta, joiden huollosta ja kunnossapidosta vastaa alueen huoltohenkilö. Lisäksi PSS ry huoltaa Kotkan kaupungin omistamia septilaitteita sekä Santion rajavartioaseman septilaitetta, kuivakäymälää ja jätepestettä. Nämä toiminnot säilyvät alueella vuonna 2022.

3. Ympäristöprojektit

Pitä Saaristo Siistinä ry tekee monipuolista projektityötä ja osallistuu eritasoisiin projekteihin kansallisesti ja kansainvälisesti. Yhteistyökumppaneina on muun muassa tutkimuslaitoksia, yrityksiä, yhdistyksiä ja yksityishenkilöitä.

Projektit tukevat PSS ry:n tavoitteita ja strategiaa, sillä niiden avulla pyritään kehittämään, tutkimaan ja tekemään tutuiksi uusia menetelmiä ja toimintatapoja vesillä liikkumisen ympäristövaikutusten vähentämiseksi ja ennaltaehkäisemiseksi. Projektien avulla on myös mahdollista pureutua yksittäisten vesistöjä koskevien ympäristöongelmien ratkaisemiseen. Viime vuosina PSS ry on pyrkinyt projektien kautta ehkäisemään vesistöjen roskaantumista, kemikalisoitumista ja rehevöitymistä. Muita painopistealueita ovat muun muassa ravinteiden kierto ja kestävä vesistömatkailu.

Pääpaino vuonna 2021 on ollut uusien projektimahdollisuuksien löytämisessä ja rahoitushauissa. Monet ohjelmahaut jatkuvat vuoden 2022 puolelle. Uusia kansainvälisiä hakemuksia on suunnitteilla ainakin Interreg Central Baltic - ja Interreg Baltic Sea Region -ohjelmiin, joiden hakuajat aukeavat vuoden 2022 aikana. Lisäksi projektirahoitusta haetaan Varsinais-Suomen Liiton Alueiden Kestävän kasvun ja elinvoiman tukemisen (AKKE) -rahastosta.

Tässä esiteltävät hakemusvaiheessa olevat projekti-ideat ovat sellaisia, jotka varmasti etenevät hakuun asti. Näiden lisäksi ideatasolla on muutamia projekteja, joiden tulevaisuus on vielä epävarma.

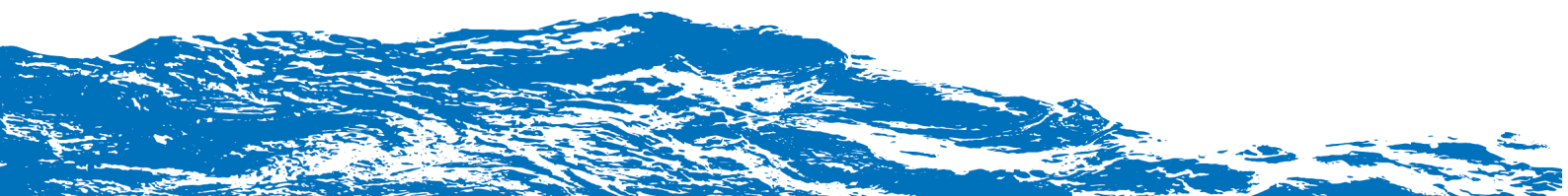
3.1 Käynnissä olevat projektit

3.1.1 Mahanpuruja muovista

Mahanpuruja muovista -kampanja sai keväällä 2021 ympäristöministeriöltä hankerahoitusta Vesiensuojelun tehostamisohjelmasta 1.3.2021–31.12.2022 ajaksi. Kesän 2021 kampanja-aikana saattoi bongata värikkäällä ilmeellä tarroitettuja hulevesikaivonkansia ja roskiksia kymmenessä kaupungissa, mm. Helsingissä ja Turussa. Vuoden 2022 kampanjaa toteutetaan samalla kaavalla kuin vuonna 2021, mutta tavoitteena on saada kampanjaan mukaan ainakin viisi uutta kaupunkia. Kampanjan yhtenä tavoitteena on osoittaa, että mikään roska ei kuulu katukaivoon, sillä ne voivat kulkeutua hulevesijärjestelmää pitkiin lähimpään vesistöön.

Kampanja-aika sijoittuu jälleen elokuuhun, jolloin se voidaan yhdistää kuun lopussa pidettävään Itämeripäivään. Kesän 2022 aikana on tarkoitus myös tutkia kolmessa kaupungissa hulevesisuodattimien avulla, mitä roskaa katukaivoihin joutuu. Hulevesisuodattimia sijoitetaan kahteen rannikko- sekä yhteen sisävesikaupunkiin.

Vuoden 2022 jälkeen tavoitteena on pyörittää kampanjaa itsenäisesti esimerkiksi Siisti Biitsi -rantojensiivoustalkoo-ohjelman alla siten, että yhdistys ei enää aktiivisesti lähesty kaupunkia tai muita yhteistyötahoja, vaan kampanjasta kiinnostuneet tahot voivat jatkossa halutessaan tehdä tilauksen kampanjamateriaaleista esimerkiksi PSS ry:n nettisivuilla, missä tarjotaan muutamia erilaisia paketteja.

3.1.2 ECO-SHIP

ECO-SHIP-projekti sai rahoituspäätöksen lokakuussa ja käynnistyy marraskuussa 2021 jatkuen vuoden 2023 loppuun. Rahoituksen projektille myönsi Erasmus+ (KA220-YOU - Cooperation partnerships in youth). Projektin pääpartnerina toimii Gdansk Sports Centre, ja PSS ry:n lisäksi projektiin osallistuu Klaipedan yliopisto. ECO-SHIP-projektin pääideana on kouluttaa vastuullisia nuoria veneilijöitä, jotka osallistuvat projektin tarjoamaan noin viikon mittaiseen kurssiin purjelaivalla. Kurssin kohderyhmään kuuluvat esimerkiksi purjelaivatoiminnassa tai purjehdusopetuksessa mukana olevat 15–29-vuotiaat nuoret, jotka kurssin jälkeen hyötyvät uusista opeista joko työssään tai harrastuksessaan. Projektin tukena käytetään paljon yhdistyksen perustoiminnasta saatua tietoa vastuullisesta veneilystä.

3.1.3 NORDIC COASTAL CLEAN-UP

Siisti Biitsi on mukana yhteispohjoismaisessa Nordic Coastal Clean Up -projektissa (NCC). Projekti sai kolmivuotisen rahoituksen Pohjoismaiselta yhteistyöltä. Pohjoismainen yhteistyö toivoo NCC:stä malliesimerkkiä rantojen monitoroinnin osalta Pohjoismaissa. Pohjoismaista monitorointimenetelmää onkin tarkoitus kehittää edelleen vuonna 2022. Monitoroinnin lisäksi tarkoituksena on lisätä viestintää sekä järjestää työpajoja ja tapahtumia sekä tuttuun tapaan koostaa monitorointien tuloksista Pohjoismainen rantaroskaraportti.

3.2 Hakuun etenevät projekti-ideat

3.2.1 Rantaroskamonitorointi

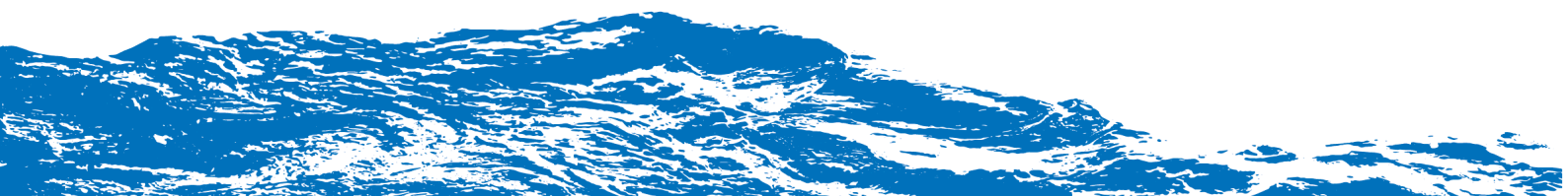
PSS ry on jatkanut rantojen roskaantumistutkimusta vuoden 2013 lopussa päättyneen MARLIN-projektin jälkeen samalla MARLINissa kehitetyllä seurantametodilla. Monitorointisiivousten tarkoituksena on selvittää meren roskaantumista niin, että EU:n asettama velvoite rantaroskaseurannasta toteutuu. Toteutamme seurantaan yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) kanssa. Rahoituksen seurantaan on myöntänyt ympäristöministeriö.

Monitorointisiivouksia tehdään 13 rannalla (Kalajoki, Kokkola, Utö, Björkö, Mustfinn, Hovirinta, Ruissalo, Raumalla kaksi rantaa, Pihlajasaari Helsingissä sekä Kotkan Lehmäsaarella kaksi rantaa) kolme kertaa vuodessa. Vuonna 2021 muutoksiin kuului uuden tutkimusrannan perustaminen Valasaarille sekä Björkön rannan korvaaminen Trunsön saarella sijaitsevalla rannalla. Björkön rakennusurakat estivät seurannan jatkumisen.

Seurannan jatkuminen PSS ry:llä on vielä epävarmaa, koska seuranta pitää SYKE:n puolesta kilpailuttaa. Yhdistyksen toiveissa on luoda uusi, useamman vuoden kattava sopimus seurannan jatkamisesta.

3.2.2 NurseCoast

NurseCoast-projektin tavoitteena on vähentää turismin aiheuttamaa ravinnekuormaa rannikkoalueilla. Projektin ensimmäisessä vaiheessa (1.10.2020–31.12.2021) etsittiin vaikeasti saavutettavien kohteiden jätevesiongelman ratkaisua vertailemalla erilaisia jo olemassa olevia

teknologioita sekä kokoamalla tiedot jo tehdyistä samantyyppisistä hankkeista. Ensimmäinen vaiheen rahoitti Interreg Baltic Sea Region (2014–2020).

Muita partnereita ovat Luonnonvarakeskus (Luke), The Bogdan Janski Bure Misie Community Foundation, Aalborg University Copenhagen Department of Architecture, Design and Media Technology ja Suomen ympäristöopisto SYKLI.

Hakemus pääprojektista jätetään vuoden 2022 aikana Interreg Baltic Sea Region -ohjelmaan.

3.2.3 UNUSLUA

UNUSLUA on luonnosvaiheessa oleva projekti, jolle tullaan hakemaan rahoitusta Interreg Central Baltic -ohjelmasta. Projektin pääpartnerina toimii Turun Yliopiston Brahea-keskus. Muut varmistuneet partnerit ovat VTT sekä Ruotsin puolelta UVC sekä Ecoloop Oy. Projektin ideana on kehittää ja pilotoida kuljetettavaa jätevedepuhdistamaa. Tavoitteena on edistää muun muassa saaristoon ja veneilyyn liittyvää lietekäsittelyongelmaa.

3.2.4. Myrkytön veneily

Myrkytön veneily on Turun AMK:n, Turku Business Regionin ja PSS ry:n yhteisprojekti, jonka tavoitteena on vähentää pienveneilyn Itämerelle aiheuttamaa ympäristökuormaa ja edistää ympäristöystävällistä pienveneiden huoltopalveluliiketoimintaa. Projektin fokuksessa ovat muun muassa ympäristöystävälliset veneenpohjan eliönestomenetelmät (antifouling). Hakemus jätetään vuoden 2021 marraskuussa Varsinais-Suomen Liiton Alueiden Kestävän kasvun ja elinvoiman tukemisen ohjelmaan (AKKE). Mikäli rahoitus saadaan, projektin työstäminen alkaa viimeistään tammikuussa 2022.

4. Siisti Biitsi -rantojen siivoustalkoo-ohjelma

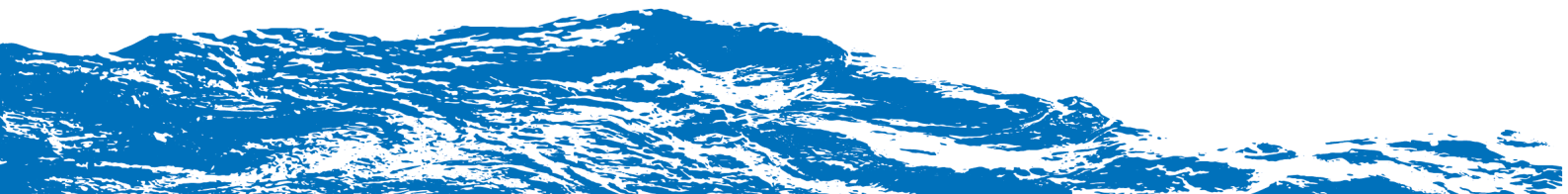
Siisti Biitsin tarkoituksena on siivota rantoja, lisätä tietoisuutta ja herättää kiinnostusta rantojen roskaisuustilanteeseen, kerätä tietoa rantojen roskaisuudesta ja yhdistää konkreettinen ympäristötyö hauskaan ulkoilupäivään. Siisti Biitsi on tärkeä osa PSS ry:n toimintaa, sillä siihen voivat osallistua kaikki, jotka haluavat tehdä osansa vesistöjen roskaantumisen vähentämiseksi.

Koronapandemia rokotti edelleen vuonna 2021 Siisti Biitsin toimintaa, mutta vuodesta 2022 odotetaan jo aktiivisempaa. Vuonna 2021 lanseerattu Siisti Biitsi -sovellus roskien raportointiin on jo nyt nostanut siivoustalkoiden määrää, ja kasvun odotetaan jatkuvan vuonna 2022. Lisäksi Siisti Biitsi -ohjelmaa halutaan aktivoida myös sisävesillä.

Siisti Biitsi on osallistumassa projekteihin, joiden avulla kansallista kattavuutta voidaan lisätä. Pida Lappi Siistinä ry:n kanssa on tarkoitus aktivoida kansalaisia pohjoisen suurissa kaupungeissa.

Siisti Biitsi organisoii yhdessä Valtioneuvoston kanslian kanssa yhteistä keväällä 2022 toteutettavaa kampanjaa Ahvenanmaan 100-vuotisjuhlavuoden kunniaksi.

Lisäksi vuonna 2022 tavoitteena on sitouttaa sosiaalisen median vaikuttajia puhumaan rantaroskan ja luonnon hyvinvoinnin puolesta.

4.1. Siisti Biitsi -kummikouluohjelma

Siisti Biitsi lanseerasi vuonna 2020 kummikouluohjelman peruskouluille.

Kummikouluohjelmassa koulut valitsevat oman siivottavan talkoorannan ja saavat käyttönsä mielenkiintoiset ja ajatuksia herättävät oppimateriaalit kaikille peruskoulun luokka-asteille.

Keväällä 2021 ohjelmaan palkattiin kummikoulukoordinaattori, joka on vastannut kummikouluohjelman levittämisestä ja kehittämisestä.

Vuonna 2022 kummikouluohjelmaa on tarkoitus levittää entistä laajemmin sekä Järvi-Suomeen että Lappiin. Tarkoitus on kehittää oppimateriaaleja ja edistää opettajien koulutusta.

Ohjelman kehittämistä varten on haettu rahoitusta useista eri hakukanavista, kuten Partioaitan Ympäristöbonushausta, Ålandsbankenin Itämeriprojektilta sekä EU:n Life-ohjelmasta osana SYKEN vetämää PlastLIFE-konsortiota.

5. Roope-satamaohjelma

Roope-satamaohjelma on vuonna 2010 suomalaisille venesatamille lanseeraamamme ympäristöohjelma. Ohjelman taustalla on PSS ry:n vuosikymmenten kokemus ja yhteistyö venesatamien kanssa. Roope-satamaohjelman tavoitteena on kehittää kaiken kokoisia venesatamia erityisesti ympäristönäkökulmat ja turvallisuusasiat huomioiden. Samalla ohjataan venesatamien käyttäjiä ympäristöystävälliseen toimintaan. Roope-satamaohjelma on hyväksytty yhdeksi laatujärjestelmäksi *Visit Finlandin Sustainable Travel Finland* -ohjelmaan.

Ohjelmassa oli vuonna 2021 mukana yhteensä 54 satamaa. Ohjelmamaksu satamille vuonna 2021 on 120 euroa, ja hintaan sisältyy Roope-lippu. Lisäksi satamat saavat diplomin ja kotisivuilleen Roope-satama-bannerin merkiksi ohjelmaan hyväksymisestä. Satamien diplomit ja nettibannerit päivitetään vastaamaan PSS ry:n uutta graafista ilmettä.

Vuonna 2022 yhteistyötä Roope-satamien kanssa tullaan syventämään. Myös Roope-satamien määrää pyritään kasvattamaan markkinoimalla ohjelmaa satamille sekä lisäämällä PSS ry:n omaa viestintää ohjelmasta ja siihen kuuluvista satamista. Vuonna 2022 jatketaan hyväksi havaittua tapaa tuottaa Roope-satamille sosiaalisen median sisältöä, jota satamat voivat hyödyntää omissa kanavissaan. Roope-satamaohjelman näkyvyyttä satamissa parannetaan.

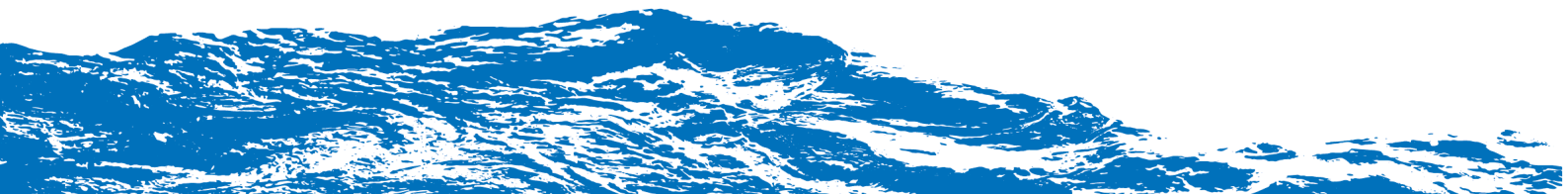
6. Viestintä ja varainhankinta

PSS ry:n viestinnän tehtävänä on tukea yhdistyksen strategian toteutumista. PSS ry:n viestintä rakentaa pitkäjänteisesti PSS ry:n mainetta ja tukee yhdistyksen työtä johdonmukaisella ja strategiaan perustuvalla viestinnällä kaikissa yhdistyksen kanavissa.

Viestintä lisää PSS ry:n tunnettuutta ja edistää jäsen- ja varainhankintaa. Viestinnällä luodaan positiivista työnantajamielikuvaa ja vahvistetaan yhdistyksen mainetta muun muassa luotettavana ja haluttuna hankekumppanina. Ympäristöviestinnän avulla PSS ry välittää tietoa kestävästä vesillä liikkumisesta, vesistöjen roskaantumisen ehkäisystä ja yhdistyksen ympäristöprojekteista.

PSS ry:n viestintä on avointa, aitoa, tasapuolista, ennakoivaa, positiivista ja rentoa.

Ympäristöviestinnässä pyritään välttämään syylistämistä ja keskitytään kannustavaan ilmaisuun.

Haluamme tehdä vaikuttavaa viestintää huumoria unohtamatta. Viestintä ei ole kasvotonta, vaan yhdistys tuo esiin henkilöitä ja tarinoita työn takana. Yhdistyksen visuaalinen viestintä on yhtenäistä.

PSS ry:n valtakunnallisesta viestinnän ja markkinoinnin suunnittelusta ja toteutuksesta vastaa viestinnän ja varainhankinnan tiimi. Tarvittaessa käytetään ulkopuolisia viestintä- ja markkinointialan toimistoja tai freelancereita. Viestintä- ja varainhankintatiimi on ajan hermolla ja koulutautuu säännöllisesti.

Viestinnän kohderyhmiä ovat yhdistyksen jäsenet, lahjoittajat, kaikki vesilläliikkujat, satamapitäjät, veneseurat, vesistöjen tilasta kiinnostuneet kansalaiset, yhteistyökumppanit ja muut sidosryhmät, kuten viranomaiset, projektipartnerit, kuntien edustajat, muut Itämeri- ja ympäristöjärjestöt, ympäristökasvatusta tekevät tahot, poliittiset päättäjät ja lehdistö.

PSS ry:n viestintä on kaksikielistä, lähes kaikki materiaalit tuotetaan suomeksi ja ruotsiksi.

Vuoden 2022 päätavoittemme:

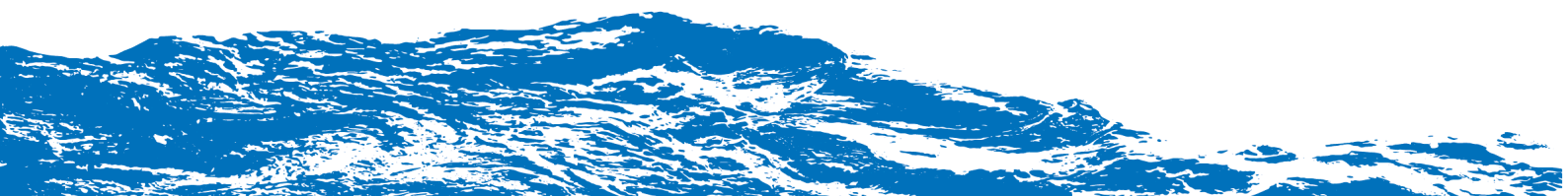
- **Saada jäsenten ääni kuuluviin**
Toimenpiteet: kuuntelemme herkemällä korvalla jäseniämme ja nostamme esiin jäsentemme tarinoita.
- **Asiakkuudenhallinnasta vaikuttavia tuloksia**
Toimenpiteet: vuonna 2022 uuden CRM-järjestelmän myötä pystymme kohdentamaan viestejämme huomattavasti aiempaa paremmin.
- **PSS ry:n jäsenmäärän kasvattaminen erityisesti järviolueilla**
Toimenpiteet: alueviestinnän lisääminen, yhteistyöt vaikuttajien kanssa, veneseurayhteistyö & yhteistyö paikallisten matkailuorganisaatioiden kanssa.
- **Yksityisvarainhankintaan tehoa**
Toimenpiteet: vuonna 2021 avattiin uusi Lahjoitus-sivusto ja sen myötä mahdollisuus kuukausilahjoittamiseen. Lahjoitus-sivuston ja kuukausilahjoittamisen täysmittainen kampanjointi aloitetaan alkuvuodesta 2022.
- **Jokainen työntekijä viestii**
Toimenpiteet: koulutamme asiantuntijamme viestimään ja keskustelemaan sosiaalisessa mediassa.

Pidä Saaristo Siistinä ry:n lehti Roope

Jäsen- ja sidosryhmälehti Roope ilmestyy vuonna 2022 kaksi kertaa suomen- ja ruotsinkielisinä versioina. Lehden taitosta vastaa Pauhaus Oy ja sisältö tuotetaan PSS ry:n viestinnässä. Roopessa tuodaan esille PSS ry:n työtä ja ajankohtaisia asioita positiivisessa hengessä. Lisäksi lehdessä julkaistaan muun muassa mielenkiintoisia henkilöhaastatteluja ja ympäristöaiheisia juttuja esimerkiksi vesistöjen tilasta. Roope-lehti vahvistaa PSS ry:n brändiä ja sitouttaa "roopelaisia": jäseniämme, lahjoittajia ja yhteistyökumppaneita.

Mediaviestintä

PSS ry pyrkii saamaan konkreettisella toiminnalla ja projekteilla myönteistä näkyvyyttä mediassa. Lähetämme lehdistötiedotteita ja järjestämme lehdistötapaamisia tarpeen mukaan.

Tapahtumat

Yhdistys osallistuu erilaisiin tapahtumiin yhteiskunnallisen tilanteen sen salliessa. Normaaleissa olosuhteissa tapahtumat ja messut ovat tärkeä osa yhdistyksen toimintaa. Vuonna 2022 harkitsemme fyysisiin tapahtumiin osallistumiset tapauskohtaisesti.

Mahdollisia vuoden 2022 tapahtumia:

- Vene 22 Båt -messut
- Kuopion Kallavesj -näyttely
- Savonlinnan Kesänavaus-tapahtuma, M/S Roope-Saimaa
- Päijänne-purjehdus, M/S Roopetar
- PSS ry:n vuosittainen Satamat ja ympäristö -seminaari järjestetään keväällä 2022 hybriditapahtumana
- veneilijöiden ja vesillä liikkujien peräkonttikirppis Rompetori-tapahtumapäivä Savonlinnassa ja Jyväskylässä syksyllä
- Kesärauha- ja Ruisrock-festivaalit Turussa (Siisti Biitsi -yhteistyötä)
- Helsingin Uiva venenäyttely
- Siisti Biitsi -talkootapahtumia Järvi-Suomen alueella
- Savonlinnan Kesänavaus-tapahtuma, M/S Roope-Saimaa
- Päijänne-purjehdus, M/S Roopetar
- Osallistutaan koko toiminta-alueella erilaisiin veneilykauden tapahtumiin
- Roskienkeruuvene Roska-Roope liikkuu eri kesätapahtumissa

Digitaalinen viestintä ja sosiaalinen media

PSS ry:n digitaalisen viestinnän kanavia ovat nettisivut, mobiilisovelluksen tavoin toimiva Roope-palvelukartta ja sähköinen uutiskirje.

Sosiaalisen median kanavia ovat Facebook, Instagram, Twitter ja YouTube. Vuonna 2022 perustetaan myös LinkedIn-tili. Lisäksi Siisti Biitsi -ohjelmalla on omat nettisivunsa ja sosiaalisen median kanavansa sekä Siisti Biitsi -mobiilisovellus kerättyjen rantaroskien raportointiin.

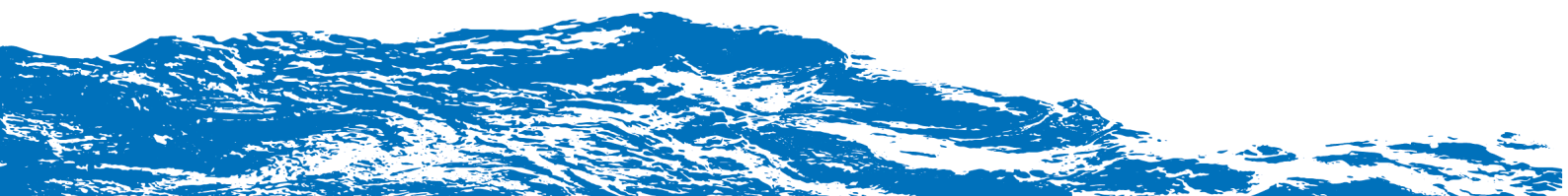
Sisäinen viestintä

Toteutamme yhdistyksen sisäistä viestintää säännöllisten henkilökuntapalavareiden, aluetapaamisten, syystapaamisen, Teams-sovelluksen ja viikoittaisten raportointien avulla.

7. Yritysyhteistyö

Yritysyhteistyö on tärkeä osa PSS ry:n toimintaa, näkyvyyttä ja taloutta. Sen avulla yhdistys kehittää palveluitaan sekä sitouttaa ja aktivoi sidosryhmiään entistä laajemmin vesiympäristön suojeluun ja tekoihin puhtaampien vesistöjen puolesta.

PSS ry:n tavoitteena on sitouttaa nykyiset kumppanit tehostamalla yrityksille suunnattua ja vaikuttavaa ympäristöviestintää. Lisäksi tavoitteena on kuroa umpeen koronan aiheuttamat vajeet

yrittäjien osuudessa solmimalla uusia pitkäaikaisia, strategisia kumppanuuksia sopivien yhteistyötahojen kanssa ja lisätä kannatusyritysten määrää.

Yritysyhteistyöstä vastaavat toiminnanjohtaja ja varainhankintapäällikkö.

8. Vaikuttavat verkostot

- PSS ry on jäsenenä Vastuullinen lahjoittaminen ry:ssä, ja PSS ry:n toiminnanjohtaja Aija Kaski on jäsen Vala ry:n hallituksessa.
- PSS ry:n toiminnanjohtaja on edustajana Nordiska Ministerrådetin kansalaisjärjestöverkostossa edistämässä ja kehittämässä kansalaisjärjestöjen ja Nordiska Ministerrådetin yhteistyötä ja esimerkiksi rahoitusmahdollisuuksia.
- PSS ry on mukana nelikantayhteistyössä Suomen Purjehdus ja Veneily ry:n, Suomen Meripelastusseuran ja Finnboat ry:n kanssa.
- PSS ry on jäsen Finnboat ry:ssä.
- PSS ry:n edustajat kuuluvat vuonna 2022 Suomen Purjehdus ja Veneily ry:n Viestintä- ja markkinointitoimikuntaan, Ympäristökomiteaan sekä Satamakomiteaan.
- PSS ry on mukana Clean Europe -verkostossa, ja osallistui dokumentin *Suositus strategiaksi roskaantumisen ehkäisemiseen* tekemiseen
- PSS ry on Jätehuoltoyhdistys ry:n jäsen.
- PSS ry on mukana Helsingin kaupungin roskaantumisen hillinnän työryhmässä.
- PSS ry:n edustaja kuuluu Varsinais-Suomen maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) järjestöjaostoon.
- PSS ry:n edustaja kuuluu HELCOMin Marine Litter Expert Network -ryhmään.
- PSS ry:n edustaja kuuluu Euroopan komission Technical Group on Marine Litter -ryhmään.
- PSS ry:n edustajat ovat mukana Varsinais-Suomen ja Satakunnan vesien- ja merenhoidon yhteistyöryhmän työskentelyssä.
- PSS ry:n edustaja on mukana Uudenmaan ELY-keskuksen Rannikkovesien kunnostusryhmässä.
- PSS ry:n edustaja on mukana Traficommin vetämässä Veneilyverkosto-ryhmittymässä.
- PSS ry:n edustaja on Lounais-Suomen jätehuollon lieteprojektin ohjausryhmässä.
- PSS ry:llä asiantuntijaedustaja Saimaan Virkistysalueyhdistys ry:ssä.
- PSS ry on ollut mukana Merenhoidon toimenpideohjelman luonnostelussa.
- PSS ry on lausunut Merenkulun ympäristönsuojelulaista ja EU:n alusjätedirektiivistä.

